

**Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограмм
2023-2024 оқу жылы**

Мектепке дейінгі ұйым: «Шуақты Шұғыла»б/б

Топ: «Балапан»ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 27.11-01.12.2023жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.11.2023	Сейсенбі 28.11.2023	Сәрсенбі 29.11.2023	Бейсенбі 30.11.2023	Жұма 01.12.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	«Үстелдегі мінез-құлық ережелері туралы әңгіме» картотека №64 Мақсаты: балаларға үстелдегі мінез-құлықтың маңызды ережелерін есте сақтауды, оларды рәміздердің көмегімен бейнелеуді ұсыну (асықпай тамақтану, тамақты	СӨС әңгіме «Тістер нені жақсы көреді?» картотека №65 Мақсаты: балаларды тіс денсаулығына қамқорлық жасауға үйрету, тістерге не пайдалы және не зиян тигізетінін талқылау. Тістерге дұрыс күтім жасауды	Этикалық әңгіме «Бәріне көмектескен қоян» картотека №66 Мақсаты: балаларды өзара көмек сияқты ұғыммен Е.Бехлеровтың «Қырыққабат жапырағы» ертегісінің көмегімен балаларға	Этикалық әңгіме «Көмекке мұқтаж адамдарды көре білу» картотека №67 Мақсаты: балаларға барлық адамдардың қолдауға мұқтаж екенін, бірақ бәрі де көмек сұрай алмайтынын түсіндіру; көмекке мұқтаж адамды байқап, оған	«Қыс» әңгімесі картотека №68 Мақсаты: Жыл мезгілдері (әсіресе қыс туралы) және онымен байланысты табиғи құбылыстар мен адамдар мен жануарлардың өміріндегі өзгерістер туралы білімді бекіту. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)

	мұқият шайнау; үйрету. барлық қиындықтар (сөйлеуді асығыс немесе дамыту, еркелетуден қоршаған туындайтынын есте ортамен сақтаңыз; тамақ таныстыру) үшін сөйлесуге, күлуге болмайды; оны өзіңізбен бірге алып тастау керек және т.б.). Балаларды тамақтану кезінде ережелерді сақтауға үйрету. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)		басқаларға көмектесу өте көмектесу оны маңызды. көрсететіндерге (сөйлеуді дамыту, қуаныш әкелетінін қоршаған ортамен түсіндіру. Нағыз таныстыру) көмек риясыз екенін түсіндіру. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)		
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі	Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Кілтті таңда» Дидактикалық міндеті: Балалардың жансыз табиғат құбылыстары туралы білімдерін	Үстел-үсті ойыны картотека №26 «Ертегіні араластыр» Мақсаты: балалардың интеллектуалдық қабілеттерін,	Үстел-үсті ойыны картотека №27 «Ертегінің басты кейіпкерін ата» Мақсаты: реакция жылдамдығын,	Үстел-үсті ойыны картотека №28 «Ертегіні иллюстрациялар бойынша айт» Мақсаты: балаларды таныстыру ертегіні қайталауға шақыру;	Үстел-үсті ойыны картотека №29 «Сен құстарды білесің бе?» Мақсаты: Балалардың құстар туралы білімдерін жүйелеу. Балалардың сөздігін белсендіру,

қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	бекіту: күн, ай, бұлттар. Ойын ережелері: Балалар тиісті түсті суреттерді таңдап, суретті жинап, суреттен сәйкес затты табады. Тәрбиешінің белгісі бойынша жұмбақтар шешу. Ойын әрекеті: бөлінген суреттерді жинау, тиісті затты табу, жұмбақтарды шешу. Тәрбиеші мен балалар арасындағы диалог. Дидактикалық материал: балалар санына сәйкес түрлі-түсті кілті бар бөлінген суреттер. Көлемді заттар- әртүрлі пішіндегі кілттер. Жұмбақтары бар сандық.	нақты заттардың шартты алмастырғыштары қолдана білуін дамыту. Ойын барысы: Балалармен кестелерді қарастырып, зұлым сиқыршы ертегідегі андарды сиқырлағанын түсіндіру: түлкі шеңберге, сопақша итке, кірпіні төртбұрышқа айналдырды және т.б. алдымен тәрбиеші кестенің бір бөлігін шартты белгілермен ақ жолақпен жабады. Балалар әр суреттің оң жағына сәйкес таңбаны еске түсіріп, салуы	белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. Барысы: Ертегі кейіпкерлерінің суреттері ұсынылады, балалар қандай ертегілерде кездесетінін атайды. Мысалы: Әтеш – "Мысық, әтеш және түлкі" және т. б (Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	шығармашылық көрініс үшін жағдай жасау. Ойын шарты: Балалар суреттерді ретімен орналастырады және ертегінің мазмұнын айтады. (Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	өз ойларын логикалық түрде жеткізе білу. Табиғатты түсінуге, оны қорғауға, сүюге қабілетті балаларды тәрбиелеу. Туған табиғатқа және барлық тіршілікке ұқыпты қарауды қалыптастыру. (Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)
--	---	---	--	---	--

	(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	керек. Содан кейін ол "сиқырлы" жануарларды жауып, балаларға оларды атауға шақырады. (Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)			
Таңертенгі жаттығу	КАРТотека №11 таңғы гимнастика кешені Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				
Таңғы ас	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. Көркем сөз: Қолды сабындап жуамыз Сырттан келіп үнемі,	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. Көркем сөз: 1. Су, су, менің бетімді жу, Көздер	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. Көркем сөз: 1. Су, су, менің бетімді жу, Көздер жарқырап,	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. Көркем сөз: Қолды сабындап жуамыз Қолды сабынмен	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. Көркем сөз: Сүлгі Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,

	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Кезекшілер жұмысы: Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей,	жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Кезекшілер жұмысы: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Кезекшілер жұмысы: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу, жуу, жуу – жуу-жуу. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Кезекшілер жұмысы: Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Кезекшілер жұмысы: Дамир Айбар мен Бекзат Жаппнұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Бата
--	--	--	---	--	---

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Бата Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Бата Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Бата Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Бата Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Картотека №1		Саусақ жаттығуы Картотека №3	Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш» Картотека №4	Саусақ жаттығуы Картотека №5 Оң қолымда бес

Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. (көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)		Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй) (көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)	Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр– қойыңа бар! Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! (көркем	саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. (сөйлеуді дамыту, математика негіздері) (көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)
---	--	--	---	---

				әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы кадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Негізгі кезең. Орамалдарды таратып шығады. Ойын түріндегі жаттығу: «Біздің қолымыздан бәрі келеді!» – қолға	Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) Қазақ тілі «Ұлттық тағамдар» Ұлттық тағамдар атауларымен таныстыра отырып «Азық-түлік» тақырыбы бойынша сөздік қорларын кеңейту; Ұлттық тағамдардың пайдасы туралы мәлімет беру. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету.	Дене шынықтыру Басына қап қойып, жіпті бойлай жүруге үйрету (дене сымбатының бұзылуының алдын алу). Еңбектеген кезде қол мен аяқтың жұмысын үйлестіре білу қабілетін нығайту, таяқшаның астынан еңбектеп өткен кезде оған денесін тигізбеуді үйрету; ептілік қабілетін дамыту. Жылдамдықпен оңға және солға бұрылып секіруге жаттығу. Денешынықтыру	Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	Дене шынықтыру «Ирелендеп» жүру мен жүгіруге жаттығу, заттарды оң жағынан және сол жағынан айналып өту қабілетін жетілдіру. Допты саусақтардың ұшымен итеріп, кілемшелердің арасымен «жыланша» ирелендетіп домалату қабілетін нығайту. Еденнен бір уақытта қос аяқтап қатты серпіліп көтерілу, жерге түскен кезде тізені аздап бұгу қабілетін нығайтуды жалғастырамыз. Денешынықтыру сабақтарына қатысты

	беторамал ұстап, бір-бірден тізбекте жүру, жүгіру, түзету жаттығуларын орындау – аяқтың ұшымен жүргенде орамалды жоғары көтереді, өкшемен жүргенде орамалды алдына ұстайды (музыканың ырғағымен). Екі тізбекке тұру. Жалпы дамытатын жаттығуларды орындау (беторамалдарды саусақтардың ұшымен ұстайды, қолдарын түзетеді) Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды: 8 метр қашықтыққа төрт аяқтап еңбектеу,	Сөздік минимум Ұлттық тағамдар. Ірімшік, қуырдақ, қымыз, шұбат, құрт, жент	сабақтарына қатысты жағымды көзқарас қалыптастыруды әрі қарай жалғастырамыз. Өз денсаулығын күтуге тәрбиелеу. II. Негізгі кезең. Ойын түріндегі жаттығу: «Жасырынбақ». Жан-жақта «шашырап» жүру, қолдарына орамал ұстап аяқтың ұшымен жүру. Шеңберге тұрады. Орамалмен жалпы дамытатын жаттығуларды орындау (беторамалдарды саусақтардың ұшымен ұстайды, шынтактарын түзу ұстау керек).		жағымды көзқарас қалыптастыру. Бұлшық еттерін нығайтуға ынталандыру. II. Негізгі кезең. Тізбекте бір-бірден тез адымдап жүру және жүгіру, екеуін кезекпен орындау. Тізбекте бір- бірден өкшемен жүру (арқадағы бұлшық еттерді дамытады), аяқтың ұшымен жүру (жалпақтабанның алдын алады). Аяқтың ұшымен жүгіру. Кәдімгі жүріс. Жалпы дамытатын жаттығуларды орындау (массаж жасайтын төсенішпен) 1. Бастапқы қалып: аяқтың
--	---	---	--	--	---

40 см биіктікке көтерілген сырықтың астымен еңбектеп өту жаттығуларымен кезектестіріп орындайды. Ойын түріндегі жаттығу «н епті». Түсіндіреді: сырыққа басын тигізіп алмас үшін мүмкіндігінше төмен еңкею. Допты бір-бірінен 1 метр қашықтықта орнатылған бес заттың арасымен домалату. Жаттығулардың орындалуын көрсету: допты ақырындап төмен-жоғары итеріп, кегельдерді оң жағынан және сол жағынан айналып	Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды: 8 метр қашықтыққа төрт аяқтап еңбектеу, 40 см биіктікке көтерілген сырықтың астымен еңбектеп өту жаттығуларымен кезектестіріп орындайды. Тапсырма — орамалды залдың қарсы бетіне алып өту — орамалды басына қойып еңбектеп өту. Балаларға берілетін команда: «Маған қарай еңбектеп кел!». Тепе-теңдік сақтау — төбесіне құм толтырылған қапшық қойып,		арасын сәл ашып, қолды төмен түсіріп тұрамыз. П.: қолды алға, кеуденің деңгейіне, жоғары көтереміз, түсіреміз, бұрынғы қалпына қоямыз. 2. Б.қ.: сол қалып. Қолды белге қоямыз. П.: отырамыз, қолдарымызбен еденді ұстап, тұрамыз, бастапқы қалпымызға қайтып ораламыз. 3. Б.қ.: қолды белге қойып, тізерлеп тұрамыз. П: алға қарай еңкейеміз (солға). 4. Б.қ.: отырамыз, аяғымызды тік ұстаймыз, қолдарымызды артқа қойып тірейміз. П.: тіземізді бүгіп, ішімізге қарай
--	--	--	--

	өтеді. «Ұшты, ұшты» ойыны		жіп бойымен жүру. «Түсіріп алмай, алып кел!» ойыны. Нұсқау: тапсырманың дұрыс орындалуы дене мен басты дұрыс ұстауға тікелей тәуелді (егер бас сәл алға қарай еңкейсе, қапшық түсіп кетеді; тепе- теңдік сақтау және табанды жіптің үстіне қою. Бір орында оңға және солға бұрылып секіру. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Секір- бұрыл». Ойын: «Шарлар мен бағандар»		көтеріміз. 5. Б.қ.: аяқтарымыз ды қосып, қолымызды белге қоямыз. П.: екі аяқтап секіреміз, жүреміз (екеуін кезекпен орындаймыз). Негізгі қимыл- қозғалыстарды ойын түрінде лек-лекпен орындау, балалардың назарын тапсырманы орындағанда арақашықтықтарын сақтауға аударды. Төсеніштердің арасымен «жыланша ирелендеп» жүру, жүгіру. Допты төсеніштердің арасымен «жыланша» домалату. Балалардың назарын допты қолдың саусақтарымен
--	---------------------------------	--	--	--	--

					екпінмен итеру керектігіне аударды (қол моторикасын дамыту). Спорттық жаттығулар Үш дөңгелекті велосипед тебу. «Кім тезірек келеді». Педагог тәрбиеленушілерге қашықтықты барынша тезірек жүріп өтуді ұсынады. Велосипедпен бұрылуды орындауға және қозғалыс бағытын сақтауға баса назар аударды. Жүрер алдында велосипедке дұрыс отыру және түсу білігіне назар аударды. Қажет болған жағдайда жеке-дара көмек көрсетеді.
--	--	--	--	--	---

					«Орныңды тап!» (массаж жасайтын төсеніштер). Кез келген бағытта қос аяқтап секіру. Нұсқау: еденнен екі аяқпен бір уақытта екпінмен итерілу, тізені аздап бүгіп, жерге аяқтың ұшымен түсу. Тыныс алу жаттығуы: «Ара». Педагог қалай тұру керектігін көрсетеді: қолдарын кеудесіне айқастырып, бастарын төмен түсіріп, денені тік ұстап тұрады. Ара ызындады: «Жу-жу-жу» (кеуде қуысын қысып, демді сыртқа шығарған кезде: ж-ж-ж деген дыбыс шығарамыз, содан соң тыныс алған
--	--	--	--	--	--

					кезде қолдарымызды қапталға созып, иықтарымызды жазып айтамыз ...) Ыжылдаймын-ыжылдаймын, Осылайша бал жинаймын.
	Күзгі шық туралы әңгіме (Сөйлеуді дамыту) Дидактикалық ойын: «Сипаттамасы бойынша тап» Картотека №20 Мақсаты: Ұзын–қысқа, жуан–жіңішке, үлкен–кіші, оң-сол, ұғымдарын қайталау. Керекті материалдар. Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшала	«Мысық, әтеш және түлкі» ертегісі Картотека №4 (көркем әдебиет) Дидактикалық ойын: «Тез жауап бер» Мақсаты: Балаларды жіктеуге, салыстыруға, жалпылауға жаттықтыру. Құстар, жәндіктер, аңдар туралы білімдерін бекіту. Сан мен	«Мысық неге тамақ ішкен соң жуынады?» Картотека №9 (көркем әдебиет) Дидактикалық ойын: «Зоологиялық домино» Картотека №33 Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа	Дидактикалық ойын: «Экологиялық тізбек» Картотека №36 Мақсаты: Қоректік тізбектің буындары туралы түсініктемелер беру: тірі табиғат, өсімдіктер, ұлы өсімдіктер, жыртқыш аңдар. Табиғат заңымен таныстыру: табиғатта жануарлар да, өсімдіктерде өз бетінше тіршілік ете алмайды.	Дидактикалық ойын: «Суықторғай» картотека №62 Мақсаты: құстар туралы түсінік беру, сөздік қорын дамыту Шарты: суықторғай сияқты секіреді, ұшады және шырылдайды. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Педагог үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де

р т.б. Ойынның мазмұны. Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты ұстатады. Бала қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында – кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі ұзындығы бірдей екі қарындаш ұстатады. Топ алдына	сын есімді зат есіммен сәйкестендіруге жаттықтыру. Ойынның ережелері. Тәрбиеші балалардың көз алдына кестені іліп, қарауды ұсынады және қойылған сұраққа олар жауап беруі тиіс. Дұрыс жауапқа ойыншы фишка алады. Кестеге сұрақтар. 1 Бірінші қатарда бейнеленген суреттерді жалпы қалай атауға болады? 2. Кестеде барлығы неше құс? Оларды ата. 3. Не артық? Аңдар ма,	баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу. Ойынның барысы: Карточкаларда жабайы және үй жануарлары бейнеленген. Ойынға төрт адам қатысады. Карточкалардың сурет жағы теріс қаратып қойылады. Балалар алты карточкадан санап алады. Сонан соң тәрбиеші ойын ережесін	Ойын ережелері: Таңдауға негізделе отырып, экологиялық тізбек құрастыру. Ойынның барысы: Тәрбиеші алдымен қоректік тізбектің жекелеген буындарын қояды. Балаларға қай жануарға тізбек құратынын таңдауға көмектеседі. Карточканың теріс жағындағы цифрларға қарап, тізбек дұрыс құрастырылғанын тексереді. Мысалы: Жапырақ-құрт-шымшық-ителгі. Дәндер-тышқан-аққұлақ-жапалақ. Ағаш-қоян-қасқыр. (Сөйлеуді дамыту және көркем)	қояды: кәмпіттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б. Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды. Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер. Суықторғайға – өсімдік тұқымдары, шетеннің жемісі. Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)
--	---	--	--	---

шақырылған әрбір бала бір – біріне ұқсас 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. (көркем әдебиет, математика негіздері) «Шық басқан ағаштар» (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)	жәндіктер ме? (аңдар артық). Қандай ортақ белгіні байқадыңдар? (әр бағанда құстар, аңдар, жәндіктер бейнеленген). 4. Құстарды ата. (көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері) «Айдарлы әтеш» (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)	түсіндіреді: Бір-бірінің қасына тек бірдей суретті карточканы қоюға болады. Егер ойынға қатысушының біреуі карточкасыз қалса, онда ол женген болып саналады. Егер керек карточка жоқ болса, онда ол адам өзінің жүрісін жібереді. Карточкаларды араластырып ойынды ары қарай жалғастыруға болады. (көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) «Ала шұбар мысық»	әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) «Кішкентай құртар» (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)	«Құстарға арналған жемсауыт» (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)
--	---	--	--	---

			(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. (көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Торғайларды бақылау Міндеті: Торғайдың сыртқы түрі мен дағдысы туралы білімді кеңейту; зейін мен байқауға тәрбиелеу. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Барлық торғайлар бір-біріне қалай ұқсайды? Олардың айырмашылығы	Шетен ағашын бақылау Міндеті: шетен ағашымен таныстыру, оның құрылымын: діңгегі, бұтағы, жапырақтары, жидегін көрсету; оның күзгі көрінісін қызықтау. Тәрбиеші балаларға	Құстарды бақылау Міндеті: әр түрлі құстардың сыртқы түріндегі айырмашылықты табуға үйрету, олардың мөлшеріне, қозғалу тәсілдеріне назар аудару. Ақ көгершіндердің арасында батыл	Сауысқанды бақылау Міндеті: сауысқанның пайда болуы, оған тән белгілері, дағдысы туралы идеяларды қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасау қажеттілігін тәрбиелеу. Мен барлық жерде ұшамын,	Қайыңды бақылау Міндеті: жыл мезгіліне байланысты тән белгілер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; табиғаттың тірі объектісі ретінде ағашқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Тәрбиеші балаларды әңгімелесу үшін

неде? Торғайлар немен қоректенеді? Кейбір торғайлар үлкенірек, кейбірі кішірек. Кейбіреуі ашық түсті, басқасы күңгірт, кейбіреу батыл, басқасы сақ. Торғай шалшықта Секіріп, шомылады, Жотасын күжірейтіп, Қауырсынын қағады. Еңбек қызметі: балаларды құмсалғышқа құм жинауға шақыру Мақсаты: ұжымда еңбекке деген сүйіспеншілікті ояту. Қимылды ойындар «Түрлі-түсті автомобиль», «Қояндар мен қасқыр»	жұмбақ жасырады: Өсіп тұрған бұл не, Жаз болса жайнап, Саясында ән салып, Құстар жүрген сайрап. <i>(Шетен)</i> Жел соқса –бір-бірімен таласқан, Жел басылса – бір-бірімен жарасқан Ағаш басын сіліксе күздің желі, Жапырақтар саудырап үзіледі. Шетен ағашы - биік, жіңішке ағаш, ол тек орманда ғана емес, саябақтар мен бақтарда да өседі. Көбінесе шетен ағашы	орғай бар, Торғай-құс, сұр түсті. Жауап бер, торғай Ұшып кел, ұялмаңыз. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Қай құс үлкен: көгершін немесе торғай? Торғай қалай жүреді? Көгершін қалай жүреді? Торғай, көгершін қалай дыбыстайды? Көгершіндер жерде, шатырда жүреді, ұшады. Торғайлар секектеп секіреді, ұшады, ағаштарға қонады. Балаларды торғай сияқты секіруге	Мен әлемдегі барлық нәрсені білемін. Мен ормандағы әрбір бұтаны білемін. Мүмкін мені сол үшін Орман газеті деп атайды. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Сауысқан қалай көрінеді? Ол не жейді? Қалай дыбыстайды? Сауысқанның көп лақап аты бар: Сауысқан-ақ бүйрек, сауысқан-сақылдақ, сауысқан-ұры. «Ақ бүйрек» дейтін себебі сауысқан қауырсындарының бүйірі ақ түсті. Басы мен қанаттары қара. Құйрығы да қара, мұрны өте әдемі,	қайыңға апарады. Бұл қандай ағаш? Қайыңның діңін көрсетіндер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Бұтақтарын көрсетіндер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Қандай түсті? Қайыңның діңін сипалаңдар. Ол қандай? <i>(Тегіс, жібектей.)</i> Түсі қандай? <i>(Тек қайыңның осындай қара және ақ діңі бар екенін нақтылау)</i> Қайыңмен қандай өзгерістер болды? Ағаштың жапырақтары қайда кетті? Олардың саны көп пе, әлде аз ба? Жапырақтар қайда жатыр? Оларды кім түсіреді? Жапырақтарды
---	--	--	---	---

	Мақсаты: жүгіру, секіру жаттығулары. Жеке жұмыс «Кім алысқа лақтырады?» Мақсаты: затты қашықтыққа лақтыру қабілетін бекіту	түрлі алтын-қызыл жапырақтармен адамдарды қуанту үшін, қызыл жидектен алқа тағу үшін үйлердің қоршауына отырғызылады. Халық: «Қыркүйекте бір жидек және ол ащы шетен жемісі» дейді. Егер орманда шетен ағашы көп өссе, онда күз жаңбырлы, ал қыс аязды болады. Күздің басында шетен жидектері ащы қышқылды және қатты болады. Еңбек қызметі: учаскеде ірі қоқыстарды	шақыру және көгершіндер сияқты жиі аяқтарын кесіп өтіп, басын шайқау арқылы ұқсау маңызды. Торғай сияқты «шиқ-шиқ» едіп, көгершін сияқты «гуілдеп» дыбыстау. Еңбек қызметі: түскен құрғақ жапырақтардың үйінді етіп жинау Мақсаты: ұжымда жұмыс істеуге үйрету; ересектерге көмек көрсету. Қимылды ойын «Құстардың ұшуы» Мақсаты: өрмелеу және жорғалау жаттығулары; зейін мен	жасыл реңктері бар, жебе тәрізді ұзын және түзу. «Сақылдақ» дейтін себебі бір жерден екінші жерге ұшып бара жатқанда «ғақ-ғақ!» деп дыбыстайды. Қатты сақылдау арқылы сауысқан жергілікті тұрғындарды қауіп туралы ескертеді. Ал «ұры» дейтін себебі оның жарқыраған затты жақсы көретіні, ұясына алып кететіні үшін осындай атқа ие болды. Сауысқан құрт, шыбын-шіркей, қоңыз, жәндік және масалармен қоректенеді. Еңбек қызметі: күзгі жапырақтарды жинау	көтеруді ұсыныңыз, олар жерде қурап қалғанын айтыңыз. Жылдың қай мезгілі? Күзде ағашқа не болады? <i>(Ол ұйықтап, қысқа дайындалады.)</i> Еңбек қызметі: аумақты жинау Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, жалпы күш-жігермен тапсырманы орындауға үйрету. «Өзіңе жұп тап» қимылды ойындар. Мақсаты: сигнал бойынша әр түрлі жұптарды таңдау. «Қайыңға жүгір». Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. «Төбешіктен төбешікке» жеке жұмыс Мақсаты: екі аяқпен
--	--	--	--	---	--

		жинау, жолдарды сыпыру Мақсаты: кіші топпен жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. Қимылды ойындар: «Сабалақ ит», «Күн мен жаңбыр». Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша командаларды орындау арқылы бүкіл алаңда жүгіруді үйрету. «Алысқа лақтыр!», «Жалауға кім тезірек жетеді?» жеке жұмыс Мақсаты: доппен жаттығу жасауды үйрету; Көзбен дәлдеу, жүгіру	ептілікке тәрбиелеу. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту Мақсаты: құрсауды бір-біріне айналдыру қабілетін қалыптастыру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар	Мақсаты: еңбек тапсырмаларын қуана орындауға үйрету. Қимылды ойындар: «Қарға мен күшік», «Допты ұста». Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; Допты екі қолмен ұстау. Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту Мақсаты: бір аяғымен, қолымен белбеуімен тепе-теңдікті сақтауға үйрету	секіру жаттығулары. «Өзеннен өт» Мақсаты: бөренемен тікелей және бүйірден жүруге жаттығу
--	--	--	---	--	---

		жылдамдығын дамыту. Шығарылатын материалмен дербес ойындар			
Серуеннен оралу	Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар,				

	орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. «Сикырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру) Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сикырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. «Жұлдызша» ойыны. Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдандар және ұйықтандар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. (көркем әрекет, музыка-қарым-қатынас, шығармашылық іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).

Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін (сөйлеуді дамыту)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Саңырауқұлақ» шығармашылық шеберханасы (мүсіндеу, сөйлеуді дамыту) Міндеті: балаларға саңырауқұлақты мүсіндеу шұжық пен шарды дөңгелектеуді үйрету.	«Орманшыға қонаққа» квест-ойыны (математика негіздері, сөйлеуді дамыту) Міндеті: балалардың үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту; оларды ажырату және атау; балалардың ағаштар туралы білімін бекіту, оларды ажырату және атау.	С. Маршактың «Сандар» өлеңін оқу (аппликация, сөйлеуді дамыту) Міндеті: сандармен танысу. Шығармашылық зертханасы (сөйлеуді дамыту) Міндеті: бұрыштарды дөңгелектеу әдісімен кесіп, төртбұрыш пен тіктөртбұрыштан дөңгелек және сопақ пішінді заттарды кесу қабілетін дамыту.	Танымдық-зерттеу қызметі «Жапырақтар қалай су болады» (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) Міндеті: судың өсімдік арқылы қалай қозғалатынын көрсету.	Құрастыру: «Күзгі ағаш» Міндеті: табиғаттағы өзгерістерді байқау қабілетін қалыптастыру; ойлауды, визуалды есте сақтауды дамыту. «Сары жапырақ ұшады» (сөйлеуді дамыту) Міндеті: тәрбиешінің сұрақтарына толық ұсыныстармен жауап беру қабілетін қалыптастыру.

Балалармен жеке жұмыс	Сөйлеуді дамыту «Сөзді өзгерту» ойын жаттығуы Міндеті: кішірейтетін мағынадағы зат есімдерді қалыптастыруда жаттығу; дикцияны пысықтау. (Медина, Жанерке)	Сурет салу «Керемет суретші» ойын жаттығуы Міндеті: фонематикалық көріністерді, фонематикалық талдауды, зейінді, ұсақ моториканы дамыту (Айсултан, Нурболат)	Көркем әдебиет: «Мұқият тыңдаушы» ойын жаттығуы (немесе «Дыбыс қайда?») Міндеті: фонематикалық түсініктерді, зейінді дамыту (Балауса, Ерболат)	Сөйлеуді дамыту: «Жаңғырық» ойын жаттығуы Міндеті: дауысты дыбыстардың нақты айтылуын бекіту; есте зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту (Сұнқар, Балауса)	Музыка: «Әнші дыбыстарды табу» ойын жаттығуы Міндеті: дауысты дыбыстардың артикуляциясы туралы білімді бекіту. (Нурасыл, Балгын)
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар <i>(дене белсенділігі)</i>	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар

	Еркін ойындар (дене белсенділігі)		Еркін ойындар (дене белсенділігі)		(дене белсенділігі)
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.				
	Ата-аналарға арналған кеңес: «Дені сау ата-аналар-дені сау балалар!»	Ата-аналарға кеңес: «Балабақшадағы театр қызметі»	Баланың үйдегі өзіндік әрекетті жайлы сұхбат.	Ата-аналарға кеңес: «Топтағы мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғааралық қатынастары»	Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу

		(Дене шынықтыру)			
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.				
	«Балабақша, мен және отбасы – денсаулық формуласы» спорт ойынына ата-аналар тізімін дайындау.	Әрбір баланың тәрбиесі жайында сөйлесу.	Баланың қабілеті жайлы әңгімелесу.	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес: «Балаға өлеңдерді қалай үйрету керек?»

Әдіскер : Жумашевна А.А

Циклограмманы толтырған тәрбиеші: Айтчанова Ж.Ч